

دار الفنون

جہوں فافولتہ محمدیہ

مفوق ، اقتصادیات

ایکی آیمہ بر نشر اولنور

مندرجات

قسم مفوقی :

اسویچره قانون مدنیسنه نظراً اودونج ویرمک حاجی عادل
جمعیت اقوام وثیقہ لری (ادیب بک طرفندن ترجمہ ایدلمشدر)

قسم اقتصادی :

ملی اقتصاد نظریہ سی محمد منیر
عثمانلی استقراض لری ابراہیم فاضل

جمعیت اقوام و یقه لری

مقرر در لك ندر بجا تفهینی اچوره نكشك ابره منحصص قورمبونك

تابعیت مسندسی حقندہ کی راپوری [۱]

قومیسونك جمعیت اقوامك ۲۲ ایلول ۱۹۲۴ تاریخلی قراریلہ معین اولان وظیفہسی :
اولا — بین الملل برائتلاف ایله حل ایدلمہسی اك زیادہ مطلوب و متمنا اولان حقوق
دول مسائلنك موقت بر لیستہسی تنظیم ایتك ؛

ثانیاً — جمعیت اقوامك اعضاسندن اولسون اولماسون مختلف دولترلہ مذکور لیستہسی
تبلیغ ایله آلتاجق جوابلری مطالعہ ایتك ؛

ثالثاً — مجلسہ ، مطلوب درجہ کمالہ ایرمش اولان مسائل ایله بونلرك حلی اچون
تعقیب ایدلمہسی لازمکن اصول حقندہ راپور ویرمکدر .

قومیسونده آتیدہ کی مسئلہنك لیستہیہ ادخالی قرار کیر اولمشدر : اولا تابعیت حقندہ
اختلاف قوانینہ طادو عقداً حللری سیاسی مشکلاتہ تصادف ایتمدن ممکن اولاجق مسائلك
آراشدیرلماسی و ثانیاً بو کی مسائلك موجودتی حالندہ هانکیلری اولدیغنك ونصل حل
ایدیلہ بیله جککرینك تدقیق ایدلمہسی .

ایشتہ بو کون قومیسون، مضبطہ محرری موسیوروندشتاین، موسیومہ غالحس ایله موسیو
شوکینع دن مرکب اولان بر شعبہ سنك، مذکور مسئلہ لر حقندہ کی راپورینی بالعموم حکوماتہ
عرض ایتمکله کسب شرف ایلر . بو راپور موسیو روندشتاین طرفندن تقدیم و موسیو
مہ غالحس طرفندن تصویب ایدیلن بر مطالعہ نامہ و بر مقاولہ لایحہ سی، موسیو روندشتاینك
بر لاحقہ سی و موسیو شوکینعك اعتراضاتیلہ موسیو روندشتاینك بونلره جوابی و نہایت
متخصصلر هیئاتنك مذاکرہ سی نتیجہ سنده تعدیل ایدیلن بر مقاولہ لایحہ سی احتوا ایدر .
کرك عمومی مسئلہنك و کرك اوکا مربوط خصوصی مسائلك ماهیتی اشبو راپور ایله

معدل مقاوله لایحه سی شکنده اوکا مربوط بولنان نتایجنده مذکور در. فی الحقیقه قومیسونک
فکری، لایحه نک ۱-۵ و ۷-۱۳ نجی ماده لرینک بین الملل بر مقاوله ایله حل ایدیه بیهل جک
مسائله اشارت ایتدکری مرکزنده درکه سالف الذکر ماده لر آنجق اساسک قبول ایدیه سیله
ممکن التذکر اولورلر، فقط قومیسون، ۶ نجی ماده ده مذکور اولان کیفیتک همان بوکون
عینی طریق ایله حل ایدیه بیهلک قابلیتینی حائر اولدینی ظن ایتمز.

حکومتلره بوعومی مسئله یی عرض ایتدکه برابر، متخصصلر بعضی خصوصی وقایعک
الهام ایتدکری حل چاره لرینی تصویب ویانقید ایتک نیتنده دکلردر. قومیسون، مساعیسنک
بوکونکی شکلله بویه بر مطالعه در میان ایدیه جک وضعیتده دکلدر. شمعیلک باشلیجه
وحتی یکانه وظیفه، حقوق دول مسائلندن بین الملل مقاوله ایله حل ایدیه لری متناو ممکن
بولنلری حقتده نظردقتی جاب ایتدکدر. سو قدرکه تدقیق ایتدیکی مسائله قومیسون
یا لکتر خرج عام اولان مطالعه لره انحصار ایتویو حل ایدیه لرینک لزوم وامکانه قولایحه
حکم ایدیه بیهل جک قدر تفصیلات ویرمیدر. لازم اولان بوتفصیلات موسیو روندشتاین
راپورینک نتایج قطعیه سی میاننده و ۶ نجی ماده مستثا اولق اوزره معدل لایحه ده بولنمقده درلر.
قومیسون بلا تأخر مساعیسنه دوام ایتک ایچون حکومتلرک جوابلرینی ۱۵ تشر اول ۱۹۲۶
تاریخندن مقدم آیرسه متشکر قالا جقدر. شعبه نک راپوری اشبو تبلیغاته مربوطدر.

جنوره، ۲۹ کانون ثانی ۹۲۶

متخصصلر قومیسونی رئیس

عمومی کتابت حقوق شعبه سی مدیری

ع. ل. هامار مقبولر

فامه هامار

مربوطه

شعبه راپوری

آ — تابعیت حقتده اختلاف قوانینه عائد وعقداً حللری، سیاسی مشکلاته تصادف
ایتمدن ممکن اولاجق مسئله لر وارمیدر ؟
ب — بوکبی مسائلک موجودیتی حالنده هانگیلری اولدینی ونصل حل ایدیه بیهل جکری
تدقیق اولمالیدر.

۱ — موسیو دوشیانیہ طرفندہ قلمہ آلتوب موسیو دوشانیہ طرفندہ نصوب اولونامہ مطالعہ نامہ

حقوق دولتک تدریجاً تقنینی ایچون تشکیل ایدن متخصصلر قومیسونی ، جنورده عقد
ایتدیکی ایلمک اجتماعنده راقم الحروفک مضبطه محرری انتخاب ایدلمک شرفنه نائل اولدینی
شعبه یه آتیده کی سؤالری تدقیق ایتمکی تحمیل ایتشدرد: اولاً تابعیت حقنده اختلاف قوانینه
عائدو عقداً حاکمری سیاسی مشکلاته تصادف ایتهدن ممکن اولاجق مسئلهلر وارمیدر ؟ ثانیاً
بومسائلک موجودتی حالنده هانکیلری اولدینی تعیین ونصل حل ایدیله بیله جکارینی تدقیق ایتمک
متخصصلر قومیسونجه تنظیم وقبول اولتان تدقیق لازم مواد لیستهنده ، تابعیت
حقنده کی اختلاف قوانینی حل ایدیله بیلمک امکانی آنجق بر مسئله مستأخره یه وریله جک
جوابدن صوکره موضوع بحث اولایان بر کیفیت کی نظر اعتباره آلتشدرد: بومه
مذکور قانون اختلافلرینک حائده بعضی سیاسی موانعه چاریلماسی محقق اولماق لزومندن
عبارتدرد. سؤالک بوتون ایکنجی قسمک تدقیق آنجق بوکا وریله جک جواب ایلهمقیدرد.
دیگر جهتدن تابعیت عائد بالجمله مسائلک هر بر دولتک منحصراً داخلی قانونلرینه عائد
عد ایدلمه سی لزومی دخی برأمر بدیهیدر. بو، حاکمیت اساسلرینک اک صبقی تطبیق ایدلدکری
بر ساحه مخصوصه در ؛ ذاتاً حقوق دولتک حال حاضرند ، تابعیت مسائلی اساس اعتبار
مختلف دولتلرک صلاحیت قطعیه وخصوصیه لرینه آیرلمش ساحه داخلنددرلر. [بین الملل
دیوان عدالتک استشاری قرارلرینه باقکیز ... استشاری مقررات مجموعه سی ، ۷ شباط
۱۹۲۲ ، ب ترتیبی ، نومرو ۴] مذکور صلاحیتی تعین ایدن ویا اوکا هیچ اولماسه
بر استثنا تشکیل ایدن حقوق دولتک عرفی ویا عقدی هیچ بر قاعده سی یوقدر .
بوتون مسئله یه حاکم بولتان سیاسی منافع وملاحظاتک وخامت فوق العاده سی وتابعیت
احوالک تنظیمنه مربوط بولتان مسائلک اهمیت نظر دقته آلتیرسه بویله بر قاعده نک
موجود اولماسنک آکلاشلمسی هر حالده کوچ دکلدرد. حق « هر شخص طبعینک معین
بر تابعیت اولماسی لازمدر » شکلنده افاده اولتان ابتدائی وبسیط اساسک بیله ، حقوق
دولتک سیاناً وعموماً قبول ایدلمش بر قاعده سی اولدینی غیرقابل اعتراض دکلدرد ، چونکه
بین الملل حیاتده وطنسزاق (Heimatlosat) حادثه سی حل یک مشکل وبعضاً ممنوع بولتان
قانون اختلافلرینه سبب ، کثیر الوقوع بر حال مؤسفدر .

فقط تابعیت مسئله لرینک اساس اعتباریه منحصرآ دولترك صلاحیت مطلقه لری داخلنده بولندقلری ادعا ایتمکه بواجتهادك قطعی صورتده تقرر ایتمش و آرتق هیچ بر استئنا قبول ایتمین برقاعده علمیه تشکیل ایدم جکی اورتیه سورمك ایسته مدك: بالعکس مذکور مسائلک اکثریا بین الملل معاهده لر واسطه سیله حل ایدیلشندن تراضی دولك دخی، یکنظرده يك زیاده کوزه چاربان بوقطعی بعضاً الفا ایدم بیله جکی کورولمکده در. ایسته بویله جه موضوع بحث اساس تراضی طرفینه استناد ایدن بر تقییده معروض قالیور. بوکا بالخاصه تابعیت مسائلک تنظیمی ایجاب ایدن سبب، صالح معاهده لرنده ویا حربیه متوقف اولمادن اراضی ترکیبی ناطق مقاوله لرده اولدینی کی، دولترك ارضیت حاللرنده بر تبدیلی مستلزم بولندینی تقدیرده تصادف ایدیلیر؛ عینی کیفیتی، أبون تابعیتی - قان حق - و محل تولد تابعیتی - دوغوم حق - اساسلرندن ایلری کلن چفته تابعیت مسائلک، علاقه دارلرک مناسبات حسنه سی اخلال آیلهمه لری اندیشه سیله سریع بر طرز حله ضرورت حاصل ایتدیکی زمانده کورورز. بوکی اختلاف لر، مهاجرت و آنا وطنه عودت کی اسباب ایلهمه عادات مزمن بر حال اکتساب ایتمش اولمقله، دیپلوماسی مناقشه - آنتک اوکنه حکمک و متقابل تبعه نك شخصی مناسبتلرنده وقوعی ملحوظ بولنان شبهه لرک ازاله سی ایچون تابعیت مسائلک تنظیمی انتاج ایتمکده در. حق بر خیلی دولتلر ایچون مسائل قاعده لر وضعنه چالیشارق ایلریده بلکه قوانین عرفیه حافی آلاچق بعضی حقوقی اساسلرک تنظیمی استهداف ایدن بین الملل معاهده لر بیله واردر. [۲۸ ایلول ۱۹۱۳ ده جمهیر متحده طرفندن تصدیق ایدیلن و دیکیدن اصلی مملکتلرنده اختیار اقامت ایدن وطنلرک کنیه لرینی ناطق، بولنان ۱۳ اغستوس ۱۹۰۶ تاریخی ریوده ژانیر و مقاوله سنه مراجعت] .

فقط تابعیت مسائلک بین الملل اسلاف لرله تنظیم ایدیلهمه سی، اشبو کیفیتک بر *jus necessarium* عد ایدله سنی، یعنی تنظیم ضرورتک عصری حقوق دول قواعد معتبره - سنجه مأموریه بر حال اولماسنی مستلزم دکلدیر. حق بوکی مسائلده منحصرآ معین بر دولتك صلاحیتی، حقوق دول طرفندن مناسبات دولیه نك انکشافه باغلی اولان موقت بر مفهوم اولارق تلقی ایدلسه - بیله، بوکون مذکور انکشافک حاکمیتی تقیید ایلهمه بین الملل قواعدك فاقیتنی اعلان ایدم بیله جک بر درجه یه کلدیکی واجب التصدیق قدر. بالتیجه دولتلر بر طقم مسائلی ائتلاف طریقیه تنظیم ایدم بیلیلر و بوتقدیرده صلاحیت مطلقه لری، آرالرنده قرارلاشدیریلان طرز و شمولده قید آلتنه کیرمش اولور؛ اما حقوق

دولت حال حاضرند، بویکی مسائلک مطلقاً مقاوله لرایله تنظیمی انجاب ایدم جکی ادعایتمک هنوز یک ناموسم اولور .

قانونلرک تنوعندن دوغایله جک بوتون اختلافلرک تنظیمی امر و قبول ایتدیره بیلجهک بر (ضرورات افکار عمومیستک) موجودیتی تصدیق ایدلمک ایچون بیلجه ، مختلف دولتلرک سیاسی منفعتلری هنوز یک متخالفدر . بناءً علی ذلک بووادیله بر توحید تشریعی ، بر حقوق جهان وجوده کتیرمک بحق خیال خام دییه توصیف ایدیله بیایر؛ حتی حکومتلرجه ، کرک داخلی قانونلر تدوینده و کرک سیاسی مقاولات عقدنده تعقیب ایدیلجهک بعضی عمومی اساسلرک توصیه سی قابلی بیلجه شهبیلدر . [حقوق دول مؤسسه سی سالنامه لرینه مراجعت : اوقسفورد اجتماعی ، جلد ۵ ص ۵۶ ، ۵۷ ؛ کمبریج اجتماعی ، جلد ۱۴ ص ۶۶-۷۶ ، ۱۹۴-۲۰۰ ؛ وندیک اجتماعی ، جلد ۱۵ ص ۲۳۳-۲۷۴] . کرک داخلی قانونلرده و کرک ثنائی الطرف مقاوله لرده سالف الذکر اساسلرک قبولی بر امر واقع فرض ایتسه ک دخی مماثل قانونلرک تفسیر فرقلری یاخوده ، ایکی دولت بیننده کی مقاوله لرک بالطبع محدود اولان ساحه لری طولایسیله اختلاف احکامک تمایله اوکنه کچیله من .

مسئله نک سیاسی ماهیتی و مختلف دولتلرک منفعتلری نظراعتباره آلمق شرطیله ، تابعیت دائر و بوتون عائله دوله شامل اولاجق عمومی بر بین الملل مقاوله ایله تنظیمی قابل قانون اختلافلری اولوب اولمادیفی آراشدیرلق لازمدر . ایمدی ، مختلف دولتلر آراستنده کی مناسباتک انکشافی و بعضی اختلافلرک طرز حللرنده کوزه چاربان نمایلر تصدیق ایدیلنجه ، عمیایانده همان بلااستثنا مطاع و مستقبل بر حقوق عقدیه اساس تشکیل ایدم بیلجهک اولان بعضی تلقیلر ظاهر ایتدیکی کورولور . بالطبع بوعمده لر اس اساس اولان مسائله عائد دکلدر ؛ دهها فضله تالی خصوصاته دائردر . هر حالده باشیجه اختلاف سببلرینک ألیوم بین الملل بر حل و تنظیمه مساعد اولمادقلری بدیهیدروذاتاً بویکی مسائلک تقنینی کیفیتی آنجق درجه درجه و کوچوکن بویوکه طوغری یا بلقله قابل اولابیلیر . عمومی موافقتک ولو اهمیتسز بعضی ایزلری تبیین ایدلدیکی تقدیرده مذکور تراضینک در حال تبیینی شایان تمیدر .

بوایزلری قید و تثبیت ایتک لازمدر . انکشاف ایتکده بولنان آنف الذکر حقوق عرفیه دن ماعدا ، سیاسی ماهیتده موانعه چارچمقسزین تنظیم ایدیلن مسئله لره عائد ، بیلکه نفس الاًمرده اهمیتسز فقط علامت اولمق اعتباریله تمیز بر قیمت آلان برقاج جریان

دخى قيد ايديله بيلير. بونلرك هنوز حال تشككده بولنان برر عرف اولدقلى ادا ايديله منى
دها طوغرىسى بوراده مسئله، مختلف قانونلرك اختلافدن نشأت ايدن مؤسف وضعيتلى
انتاج ايجون مفيد اولان فكرلرك انكشافنه يارديم ايتمكدن عبارتدر. بووادیده، تقنين
حقنده صرف ايديله جك مساعينك، عملی و بين المالى حياتك حقيقتنه موافق بر قيمتى اولمقله
برابر ايداعى بر وظيفه سى ده بولنا جقدر.

بواسايدن ناشى، ايكى نوع مسائل تفريق ايدلك لازم كلير:

۱ — تابعيته دائر اختلاف قوانين خصوصنده تقنين حركتى، بعضى تالى مسئله لرده
تشكل ايتك اوزره بولنان مشترك نقطه نظرى قيد ايتليدر.

۲ — بوتقنك اثرى اولارق، حقلرنده عملی و موافق صور حليه بولماسنه چاليشيلان
بر قاچ اختلافك اورتهدن قالديرلمسنة سى ايديله جكدر.

بو طرز حركت، حل ايدلمسى لازمكلن مسئله نك سياسى و عفى، حقوقى ماهيته
تقدم ايتديكى هر دفعه معطل قالمسقى تضمن ايدر. ايشته بوندن طولاييدر كه تابعيت اختلافلى نه
مربوط باجله مسئله لرك تنظيمندن واز كچيلهرك، انتخاب و تفريق طريقه داورا نمليدر.
اكر مسئله نك سياسى ماهيته اولديغنه دائر كوچوك بر شبهه وارد ايسه، تنظيمى قابليق
بر طرف ايدمليدر.

مترجم: آديب

[مابعدى راء]

